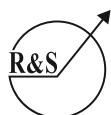

Contabilitatea societăților comerciale și a PFA

Legislație explicată • Monografii • Consultanță

- ✓ **Contabilitatea activelor și pasivelor**
- ✓ **Contabilitatea cheltuielilor și veniturilor**
- ✓ **Contabilitatea creanțelor și datoriilor**
- ✓ **Contabilitatea taxelor și impozitelor**
- ✓ **Studii de caz pe domenii de activitate**
- ✓ **Situații financiare anuale**
- ✓ **Contabilitatea operațiunilor în afara bilanțului**

RENTROP & STRATON
Contabilitate

Contabilitatea și fiscalitatea provizioanelor

Provizioanele sunt destinate să acopere datoriile a căror natură este clar definită și care la data bilanțului este probabil să existe sau este cert că vor exista, dar care sunt incerte în ceea ce privește valoarea sau data la care vor apărea.

La data bilanțului, valoarea unui provizion reprezintă cea mai bună estimare a cheltuielilor probabile sau, în cazul unei obligații, a sumei necesare pentru stingerea acestora. Ca urmare, provizioanele nu pot depăși din punct de vedere valoric sumele care sunt necesare stingerii obligației curente la data bilanțului.

Pentru stabilirea existenței unei obligații curente la data bilanțului, trebuie luate în considerare toate informațiile disponibile.

Atenție!

Exercitarea prudenței nu permite constituirea de provizioane excesive.

Provizioanele trebuie să fie strict corelate cu riscurile și cheltuielile estimate.

Provizioanele nu pot fi utilizate pentru ajustarea valorilor activelor.

Nu se recunosc provizioane pentru pierderile viitoare din exploatare deoarece aceste pierderi viitoare nu corespund definiției unei datorii și nu sunt îndeplinite criteriile de recunoaștere a provizioanelor.

Previzionarea unor pierderi viitoare din exploatare indică faptul că anumite active de exploatare ar putea fi depreciate. Ca urmare, entitatea testează aceste active pentru depreciere.

Un provizion este o datorie cu exigibilitate sau valoare incertă.

Un provizion va fi recunoscut numai în momentul în care:

- o entitate are o obligație curentă generată de un eveniment anterior;
- este probabil ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru a onora obligația respectivă;

și

- poate fi realizată o estimare credibilă a valorii obligației. Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, nu va fi recunoscut un provizion.

O obligație curentă este o obligație legală sau implicită.

În înțelesul prezentelor reglementări:

a) o obligație legală este obligația care rezultă:

- dintr-un contract (în mod explicit sau implicit);
- din legislație; sau
- din alt efect al legii;

b) o obligație implicită (de exemplu, obligația prin care o entitate se angajează să efectueze plăți compensatorii personalului disponibilizat) este obligația care rezultă din acțiunile unei entități în cazul în care:

Exemple de astfel de obligații:

- amenzile sau costurile de eliminare a efectelor negative, produse mediului, pedepsite de lege, ambele generând ieșiri de resurse care încorporează beneficii economice, indiferent de acțiunile viitoare ale entității;
- costurile de închidere a unei instalații petroliere, cu condiția ca respectiva entitate să remedieze daunele produse deja.

Estimarea provizioanelor

La data bilanțului, valoarea unui provizion reprezintă cea mai bună estimare a cheltuielilor probabile sau, în cazul unei obligații, a sumei necesare pentru stingerea acesteia.

Cea mai bună estimare a costurilor necesare stingerii datoriei curente este suma pe care o entitate ar plăti-o, în mod rațional, pentru stingerea obligației la data bilanțului sau pentru transferarea acesteia unei terțe părți la acel moment.

Acolo unde efectul valorii-timp a banilor este semnificativ, valoarea provizionului reprezintă valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru stingerea obligației.

În acest caz, este necesară o actualizare a provizioanelor întrucât, datorită valorii-timp a banilor, provizioanele aferente unor ieșiri de resurse care apar la scurt timp de la data bilanțului sunt mult mai oneroase decât cele aferente unor ieșiri de resurse de aceeași valoare, dar care apar mai târziu.

Rata de actualizare utilizată trebuie să reflecte evaluările curente pe piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice datoriei.

Atenție!

Provizioanele trebuie revizuite la data fiecărui bilanț și ajustate pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă. În cazul în care, pentru stingerea unei obligații, nu mai este probabilă o ieșire de resurse, provizionul trebuie anulat prin reluare la venituri.

Important!

Provizioanele deductibile fiscal sunt numai acele provizioane prevăzute la art. 26 din Codul fiscal.

Cheltuielile cu actualizarea provizioanelor reprezintă cheltuieli financiare și se înregistrează în contul 6861 „Cheltuieli privind actualizarea provizioanelor”.

Tipuri de provizioane ce se pot constitui

Provizioanele se constituie pentru elemente cum sunt:

- a) litigii, amenzi și penalități, despăgubiri, daune și alte datorii incerte;
- b) cheltuielile legate de activitatea de service în perioada de garanție și alte cheltuieli privind garanția acordată clienților;

- Provizioane înființate pentru cheltuielile legate de activitatea de service în perioada de garanție și alte cheltuieli privind garanția acordată clienților:

Potrivit art. 26 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, contribuabilul are dreptul la deducerea provizioanelor de bună execuție. Provizioanele pentru garanții de bună execuție acordate clienților se deduc trimestrial/anual numai pentru bunurile livrate, lucrările executate și serviciile prestate în cursul trimestrului/anului respectiv pentru care se acordă garanție în perioadele următoare, la nivelul cotelor prevăzute în convențiile încheiate sau la nivelul procentelor de garantare prevăzut în tariful lucrărilor executate ori serviciilor prestate.

Pentru lucrările de construcții care necesită garanții de bună execuție, conform prevederilor din contractele încheiate, astfel de provizioane se constituie trimestrial, în limita cotelor prevăzute în contracte, cu condiția reflectării integrale la venituri a valorii lucrărilor executate și confirmate de beneficiar pe baza situațiilor de lucrări.

Înregistrarea la venituri a provizioanelor constituite pentru garanțiile de bună execuție se face pe măsura efectuării cheltuielilor cu remedierile sau la expirarea perioadei de garanție înscrise în contract.

Exemplu – provizioane pentru garanții de bună execuție:

O societate execută lucrări de construcție către un beneficiar. Valoarea totală a contractului este de 250.000 lei, fără TVA. Lucrările sunt facturate pe baza situațiilor de lucrări întocmite și acceptate de beneficiar în perioada mai – septembrie anul N, astfel:

- în data de 20 mai anul N: factura în valoare totală de 119.000 lei, din care bază de impozitare TVA 100.000 lei și TVA 19.000 lei;
- în data de 10 septembrie anul N: factura în valoare totală de 178.500 lei, din care bază de impozitare TVA 150.000 lei și TVA 28.500 lei, pe baza situațiilor de lucrări acceptate de beneficiar.

Perioada de garanție a lucrărilor executate este de 3 ani. Conform prevederilor contractuale, un procent de 10% din suma reprezentând contravaloarea lucrărilor este reținută ca garanție și se va încasa la expirarea perioadei de 3 ani.

Pe perioada de 3 ani a garanției, furnizorul efectuează lucrări de reparații în sumă de 15.000 lei.

- Înregistrarea facturii pentru serviciile prestate în luna mai anul N:

411	=	%	119.000 lei
„Clienți”		704	100.000 lei
		„Venituri din servicii prestate”	
		4427	19.000 lei
		„TVA colectată”	

pensie, după ce angajații au părăsit entitatea. La constituirea acestor provizioane se vor avea în vedere și prevederile legislației în vigoare.

Valoarea provizioanelor pentru pensii se stabilește, de regulă, de către specialiști în domeniu. La determinarea lor se ține seama de vârsta, vechimea în muncă și rotația personalului în cadrul entității.

Provizioanele pentru pensii se recunosc pe parcursul perioadei de muncă rămase până la pensie.

- Astfel de provizioane se înregistrează astfel:

6812	=	1515
„Cheltuieli de exploatare privind provizioanele”		„Provizioane pentru pensii și obligații similare”

- Provizioane pentru impozite:

Provizioanele pentru impozite se constituie pentru sumele viitoare de plată datorate bugetului de stat, în condițiile în care sumele respective nu sunt reflectate ca datorie în relația cu statul.

Aceste provizioane se constituie, de exemplu, pentru: diferențe de impozite rezultate din operațiuni de control nefinalizate; impozite pentru care entitatea are deschise procese în instanță; rezerve din facilități fiscale sau alte rezerve pentru care în legislația fiscală există prevederi referitoare la impozitarea acestora, precum și în alte situații care pot genera datorii sub forma impozitului pe profit.

- Astfel de provizioane se înregistrează astfel:

6812	=	1516
„Cheltuieli de exploatare privind provizioanele”		„Provizioane pentru impozite”

- Provizioanele pentru terminarea contractului de muncă:

Provizioanele pentru terminarea contractului de muncă se constituie pentru obligațiile asumate de entitate în relație cu angajații, pentru terminarea contractului de muncă de exemplu, obligații rezultate din contractul colectiv de muncă, de a plăti o sumă în corelare cu numărul de ani lucrați în entitate.

Aceste provizioane se recunosc atunci când există certitudinea achitării lor într-o perioadă previzibilă de timp.

Exemplu – provizioane pentru plăți efectuate la încetarea contractului de muncă:

O societate are prevăzut în contractul colectiv de muncă acordarea unei prime în valoare egală cu ultimul salariu primit la terminarea contractului de muncă. Condiția

Operațiuni de leasing

Operațiunile de leasing sunt operațiunile prin care o parte, denumită locator/finanțator, transmite pentru o perioadă determinată dreptul de folosință asupra unui bun, al cărui proprietar este, celeilalte părți, denumite locatar/utilizator, la solicitarea acesteia, contra unei plăți periodice, denumite rată de leasing. La sfârșitul perioadei de leasing, locatorul/finanțatorul se obligă să respecte dreptul de opțiune al locatarului/utilizatorului care poate fi:

- să cumpere bunul;
- să prelungească contractul de leasing, dar fără a schimba natura leasingului;
- să înceteze raporturile contractuale.

leasing

Locatarul/utilizatorul poate opta pentru cumpărarea bunului înainte de sfârșitul perioadei de leasing, dar nu mai devreme de 12 luni, dacă părțile convin astfel și dacă achită toate obligațiile asumate prin contract.

locator

Obiectul operațiunilor de leasing

Operațiunile de leasing au ca obiect bunuri imobile prin natura lor sau care devin imobile prin destinație, precum și bunuri mobile, aflate în circuitul civil, cu excepția înregistrărilor pe bandă audio și video, a pieselor de teatru, a manuscriselor, a brevetelor, a drepturilor de autor și a bunurilor necorporale.

Prin derogare de la aceste prevederi, dreptul de utilizare a programelor pentru calculator, ca drept patrimonial de autor asupra programelor pentru calculator, poate face obiectul operațiunilor de leasing, dacă titularul dreptului de autor a autorizat această operațiune. În acest caz, locatorul/finanțatorul transmite către utilizator, pentru o perioadă determinată, dreptul de utilizare a unui program pentru calculator asupra căruia deține un drept definitiv de utilizare.

Transmiterea se realizează la solicitarea utilizatorului, contra unei plăți periodice, denumite rată de leasing, la sfârșitul perioadei de leasing locatorul/finanțatorul obligându-se să respecte dreptul de opțiune al utilizatorului de a dobândi dreptul definitiv de utilizare asupra programului pentru calculator, de a prelungi contractul de leasing ori de a înceta raporturile contractuale.

Utilizatorul poate opta pentru dobândirea dreptului definitiv de utilizare asupra programului pentru calculator, înainte de sfârșitul perioadei de leasing, dacă părțile convin astfel și dacă utilizatorul achită toate obligațiile asumate prin contract.

În Reglementările contabile aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014 sunt descrise contractele de leasing financiar la punctul 213 și următoarele:

- „a) **contract de leasing** este un acord prin care locatorul cedează locatarului, în schimbul unei plăți sau serii de plăți, dreptul de a utiliza un bun pentru o perioadă stabilită;
- b) **leasing financiar** este operațiunea de leasing care transferă cea mai mare parte din riscurile și avantajele aferente dreptului de proprietate asupra activului;
- c) **leasing operațional** este operațiunea de leasing ce nu intră în categoria leasingului financiar.”

Dobânzile de primit corespunzătoare creanțelor din operațiuni de leasing financiar se înregistrează în contabilitatea locatorului periodic, conform contabilității de angajamente, în contrapartida contului de venituri.

La recunoașterea în contabilitate a contractelor de leasing financiar trebuie avută în vedere legislația care reglementează categoriile de entități care pot derula asemenea operațiuni.

La contabilizarea operațiunilor de leasing operațional, locatorul trebuie să prezinte bunurile date în regim de leasing operațional în conturile de imobilizări necorporale și imobilizări corporale, în conformitate cu natura acestora.

Sumele încasate sau de încasat se înregistrează în contabilitatea locatorului ca un venit în contul de profit și pierdere, conform contabilității de angajamente.

În contabilitatea locatarului, bunurile luate în leasing operațional sunt evidențiate în conturi de evidență din afara bilanțului.

Sumele plătite sau de plătit se înregistrează în contabilitatea locatarului ca o cheltuială în contul de profit și pierdere, conform contabilității de angajamente.

Practic:

Leasingul financiar are ca obiect o achiziție de bun, în care cumpărătorul înregistrează în contabilitate bunul de la început ca și cum ar fi al său și îl amortizează ca atare.

**leasing
financiar**

La sfârșitul contractului, cumpărătorul poate achiziționa bunul (teoretic, atunci când optează pentru leasing financiar, cumpărătorul dorește achiziționarea bunului în final).

Leasingul operațional are ca obiect închirierea unui bun, în care bunul rămâne în contabilitatea proprietarului care îl amortizează în continuare și înregistrează venituri din chirii, iar utilizatorul înregistrează cheltuieli cu închirierea unui bun.

**leasing
operațional**

În ce măsură este mai rentabil unul sau altul dintre aceste două tipuri de contracte depinde exclusiv de natura activității și specificului fiecărei entități, precum și de puterea de negociere cu anumite societăți de leasing.

De exemplu, unele societăți preferă să încheie contract de leasing operațional, chiar dacă dobânda este mai mare, deoarece preferă să utilizeze permanent autoturisme noi (după încheierea contractului se returnează autoturismul și se încheie un nou contract).

În cazul în care se dorește achiziția autoturismului (deci în situația în care nu se dorește o renunțare la autoturism la finalul contractului) se optează de obicei pentru leasing financiar, a cărui dobândă este, în general, mai mică.

Noțiuni din contractele de leasing

Valoarea reziduală reprezintă valoarea la care, după achitarea de către utilizator a tuturor ratelor de leasing prevăzute în contract, precum și a tuturor celorlalte sume datorate conform contractului, se face transferul dreptului de proprietate asupra bunului către locatar/utilizator și este stabilită de părțile contractante.

Leasing financiar

Leasing financiar intern

Conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1.802 din 29 decembrie 2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, punctul 213 alin. (2), secțiunea 4.4.3. Imobilizări corporale, un contract de leasing poate fi recunoscut drept **leasing financiar** dacă îndeplinește **cel puțin una dintre următoarele condiții:**

- leasingul transferă locatarului titlul de proprietate asupra bunului până la sfârșitul duratei contractului de leasing;
- locatarul are opțiunea de a cumpăra bunul la un preț estimat a fi suficient de mic în comparație cu valoarea justă la data la care opțiunea devine exercitabilă, astfel încât, la începutul contractului de leasing, există în mod rezonabil certitudinea că opțiunea va fi exercitată;
- durata contractului de leasing acoperă, în cea mai mare parte, durata de viață economică a bunului, chiar dacă titlul de proprietate nu este transferat;
- valoarea totală a ratelor de leasing, mai puțin cheltuielile accesorii, este mai mare sau egală cu valoarea de intrare a bunului, reprezentată de valoarea la care a fost achiziționat bunul de către finanțator, respectiv costul de achiziție;
- bunurile ce constituie obiectul contractului de leasing sunt de natură specială, astfel încât numai locatarul le poate utiliza fără modificări majore.

Exemplu:

Societatea Alfa încheie un contract de leasing financiar pentru achiziția unui autoturism.

Principalele clauze contractuale sunt:

- valoarea fără TVA: 30.000 lei
- avans 15%: 6.000 lei
- durata contractului: 5 ani
- valoarea reziduală 10%: 4.000 lei
- comision de analiză dosar: 670 lei
- taxă de administrare: 918 lei
- asigurare lunară: 186 lei
- dobândă totală: 8.405,84.

► Reflectarea operațiunilor în contabilitate

- Înregistrarea activului la valoarea capitalului de rambursat:

2133	=	167	30.000,00 lei
„Mijloace de transport”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

- Evidențierea dobânzii aferente contractului de leasing:

8051	8.405,84 lei
„Dobânzi de plătit”	

Limitarea dreptului de deducere a TVA

- TVA aferentă ratei de leasing:

635	=	4426	38,49 lei
„Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate”		„TVA deductibilă”	

- TVA aferentă dobânzii:

666	=	4426	22,31 lei
„Cheltuieli privind dobânzile”		„TVA deductibilă”	

- Diminuarea dobânzii de plată:

Credit		8051	234,88 lei
		„Dobânzi de plătit”	

- Plata facturii:

404	=	5121	761,71 lei
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei”	

Înregistrarea facturii privind asigurarea:

Cu privire la asigurarea bunurilor, Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing prevede că, prin contractul de leasing financiar sau operațional, **obligația de a asigura bunul revine locatorului/finanțatorului**, care are libertatea în privința alegerii asigurătorului, dacă părțile nu au convenit altfel. **Costurile asigurării sunt în sarcina locatarului/utilizatorului**, dacă prin contract părțile nu convin altfel.

Refacturarea de către locator a costului exact al asigurării reprezintă **o operațiune independentă de serviciile de leasing**. Operațiunile de asigurare și/sau de reasigurare sunt scutite de TVA conform art. 292 alin. (2) lit. b) din Codul fiscal.

613	=	401	186,00 lei
„Cheltuieli cu primele de asigurare”		„Furnizori”	

- Plata facturii:

401	=	5121	186,00 lei
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”	

În mod similar se înregistrează toate operațiunile până la sfârșitul perioadei de leasing, conform graficului de rambursare.

Leasing operațional

Leasing operațional intern

În contabilitatea locatarului, bunul preluat în leasing operațional este evidențiat în conturi de evidență din afara bilanțului. Sumele plătite sau de plătit se înregistrează în contabilitatea locatarului ca o cheltuială în contul de profit și pierdere, conform contabilității de angajamente.

leasing
operațional

Exemplu:

O entitate încheie un contract de leasing operațional pentru un utilaj agricol cu valoarea de 15.000 lei, exclusiv TVA, cu o durată normală de funcționare de 10 ani. Durata contractului este de 3 ani. Plățile se efectuează trimestrial. La expirarea contractului se convine vânzarea utilajului către locatar la valoarea reziduală. Marja de profit este de 10% pe an din valoarea utilajului.

Principalele clauze contractuale sunt:

- rata de capital: 1.500 lei/an;
- total rată de capital: 4.500 lei;
- dobânda totală: 4.500 lei.

Reflectarea operațiunilor în contabilitate în primul trimestru de derulare a contractului de leasing:

1. Evidențierea extracontabilă a ratelor de leasing viitoare, în valoare totală de 9.000 lei:

8036		9.000,00 lei
„Redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate”		

2. Înregistrarea facturii reprezentând rata trimestrială de leasing:

612	=	401	750,00 lei
„Cheltuieli cu redevențele, locațiile de gestiune și chiriile”		„Furnizori”	

4426	=	401	142,50 lei
„TVA deductibilă”		„Furnizori”	

3. Plata facturii:

401	=	5121	892,50 lei
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”	

4. Scăderea din evidența extracontabilă a ratei achitate:

credit cont 8036	750,00 lei
„Redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate”	

Amortizarea bunului:

În cazul **leasingului operațional**, înregistrarea în contabilitate a amortizării bunului ce face obiectul contractului se efectuează de către locator/finanțator.

În cazul leasingului operațional, bunurile sunt supuse amortizării de către locator, pe o bază consecventă cu politica normală de amortizare pentru bunuri similare ale acestuia. Astfel, pe durata derulării contractului, locatarul nu înregistrează cheltuieli cu amortizarea.

5. Transferul dreptului de proprietate, atunci când există opțiunea de cumpărare:

2131	=	404	10.500 lei
„Echipeamente tehnologice” (mașini, utilaje și instalații de lucru)		„Furnizori de imobilizări”	

4426	=	404	1.995 lei
„TVA deductibilă”		„Furnizori de imobilizări”	

● Plata facturii:

404	=	5121	12.495 lei
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei”	

Leasing operațional extern

Exemplu:

Societatea comercială MATRIPROD S.R.L. este o persoană impozabilă, plătitoare de impozit pe profit și înregistrată în scopuri de TVA în România. Aceasta achiziționează **în leasing operațional** o mașină pentru imprimarea unei steme pe produsele fabricate de aceasta, respectiv cești de cafea. Leasingul este contractat de la o societate rezidentă în Irlanda, înregistrată în scopuri de TVA în acest stat. Contractul de leasing prevede o rată lunară de 200 euro pentru o **perioadă de 48 de luni și plata unei valori reziduale de 1.000 euro** la finele contractului. Ce monografie contabilă este aplicabilă și ce implicații identificăm asupra redevenței? Societatea din Irlanda transmite certificatul de rezidență fiscală în Irlanda.

Pentru stabilirea unui tratament contabil corect trebuie să avem în vedere caracteristica principală a unui contract de leasing operațional. Aceasta constă în faptul că activul achiziționat **se înregistrează în patrimoniul societății doar la încheierea contractului**, prin intermediul valorii reziduale. La calculul impozitului pe profit, ratele contractului sunt asimilate cheltuielilor de chirie și se înregistrează ca atare.

Leaseback financiar

Operațiunea de leaseback este definită prin O.M.F.P. nr. 1.802 din 29 decembrie 2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, la secțiunea „Imobilizări deținute în baza unui contract de leasing”, pct. 219, drept o tranzacție de vânzare a unui activ pe termen lung și de închiriere a aceluiași activ în regim de leasing (leaseback).

Această operațiune se contabilizează în funcție de clauzele contractului de leasing care poate fi:

- financiar, dacă tranzacția reprezintă o modalitate prin care locatorul acordă o finanțare locatarului concomitent cu punerea la dispoziție a bunului în vederea utilizării. În acest caz, activul care face obiectul tranzacției are rol de garanție.

În baza acestui tip de contract, locatarul nu recunoaște în contabilitate operațiunea de vânzare a activului, deoarece nu sunt îndeplinite condițiile de recunoaștere a veniturilor. Astfel, în contabilitatea locatarului, activul rămâne înregistrat în continuare la valoarea existentă la momentul achiziției care a avut loc anterior operațiunii de leasing, cu respectarea regimului de amortizare calculat inițial.

În acest caz, în contabilitate se evidențiază doar operațiunea de primire a finanțării, prin formula contabilă:

512	=	167	
„Conturi curente la bănci”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

Din punctul de vedere al taxei pe valoarea adăugată, au loc două operațiuni distincte:

- 1) livrarea bunului, efectuată de către locatar;
- 2) o prestare de servicii constând în predarea bunului în regim de leasing, efectuată de către locator.

- operațional, dacă proprietarul vinde activul către locator, iar locatorul pune activul respectiv la dispoziția acestuia în vederea utilizării.

În baza acestui tip de contract, proprietarul contabilizează o vânzare a activului, urmată de înregistrarea scoaterii din evidență a acestuia și a sumelor încasate sau de încasat de la locator. Din punctul de vedere al TVA, are loc o operațiune taxabilă pentru care se colectează TVA.

Operațiunea de închiriere a activului se contabilizează de către locator prin debitul contului 612 „Cheltuieli cu redevențele, locațiile de gestiune și chiriile”.

De reținut este faptul că operațiunea de leaseback financiar sau operațional nu este reglementată, în mod expres, și din punct de vedere fiscal, respectiv TVA și impozit pe profit.

Exemplu – Leaseback financiar:

Societatea Tibitrans, cu obiect de activitate transportul rutier de bunuri, persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA în regim normal, având ca perioadă fiscală luna calendaristică, achiziționează în data de 28 martie anul N un autovehicul în valoare totală de 107.100 lei, din care:

- bază de impozitare TVA 90.000 lei;
- TVA 17.100 lei.

Termenul de plată a facturii este de 30 de zile de la predarea vehiculului rutier, respectiv 25 aprilie anul N.

În lipsa disponibilităților bănești, la data scadentă a facturii emise de către furnizor, societatea Tibitrans încheie un contract de leaseback financiar cu locatorul Banlease din România, persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA în regim normal care îi asigură finanțarea prin acordarea unui credit cu dobândă. Contractul de leasing financiar se derulează pe o perioadă de trei ani, fără obligația plății unui avans de către locatorul Tibitrans.

Conform contractului încheiat în data de 24 aprilie anul N, vehiculul rutier reprezentând garanția pentru creditul obținut în baza contractului de leasing încheiat (leaseback financiar) rămâne la dispoziția locatarului Tibitrans în vederea continuării utilizării acestuia.

Lunar, timp de trei ani, locatorul emite locatarului o factură cu rata de leasing și dobânda aferentă acesteia, conform graficului anexă la contract.

Pentru cele două tranzacții distincte, societatea Tibitrans efectuează următoarele înregistrări contabile:

1) Achiziția vehiculului rutier:

%	=	404	107.100 lei
2133		„Furnizori de imobilizări”	90.000 lei
„Mijloace de transport”		(analitic distinct)	
4426			17.100 lei
„TVA deductibilă”			

Societatea Tibitrans exercită dreptul de deducere pentru suma TVA deductibilă de 17.100 lei înscrisă în factura emisă de către furnizorul de investiții, care se evidențiază în jurnalul pentru cumpărări întocmit pentru luna martie anul N.

Fiind un bun de capital, valoarea activului se evidențiază și în Registrul bunurilor de capital în care se evidențiază suma TVA deductibilă, dedusă.

2) Preluarea vehiculului rutier în baza contractului de leaseback financiar încheiat cu scopul obținerii finanțării

Pentru această tranzacție, societatea Tibitrans efectuează următoarele înregistrări contabile:

- Încasarea finanțării a cărei valoare este egală cu valoarea achiziției:

5121	=	167	107.100 lei
„Conturi curente la bănci”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

Notă:

Spre deosebire de preluarea unui bun în regim de leasing financiar, caz în care bunul aparține locatorului, în situația unui leaseback financiar nu se mai efectuează înregistrarea contabilă:

2133	=	167	90.000 lei
„Mijloace de transport”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

- Practic, mijlocul de transport se înregistrează în evidența contabilă a locatorului prin formula contabilă:

2133	=	404	
„Mijloace de transport”		„Furnizori de investiții”	

- Iar finanțarea primită este înregistrată de către locator prin formula contabilă:

5121	=	167 (analitic distinct leaseback financiar)	
„Conturi curente la bănci”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

- Plata facturii furnizorului de imobilizări, în baza finanțării primite de la locator:

404	=	5121	107.100 lei
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi curente la bănci”	

În acest stadiu, finanțarea în sumă de 107.100 lei, primită de la locator, este egală cu valoarea facturii primite de la furnizorul mijlocului de transport, inclusiv TVA, caz în care locatorul are disponibilitățile bănești necesare achitării facturii furnizorului pentru mijlocul de transport livrat.

- ⇒ preluarea bunului în regim de leasing financiar în baza următoarelor documente:
- a) punerea la dispoziția locatorului a mijlocului de transport drept garanție pentru finanțarea primită. Valoarea garanției se înregistrează de către locator în debitul contului 8011 „Giruri și garanții acordate”, cont în afara bilanțului;
 - b) preluarea vehiculului de la locator, în baza documentului „Proces-verbal de pre-dare-primire”. Valoarea vehiculului se înregistrează de către locator în debitul contului 8031 „Imobilizări corporale primite cu chirie sau în baza altor contracte similare”, cont în afara bilanțului;

